

VOORSTEL AAN HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Beschikking investeringssubsidie Digibende locatie in Roermond

Zaaknummer: 127793-2023

Datum: 29 februari 2024

Inleiding

Digibende is een ontwikkelingsgelegenheid waar deelnemers vanaf 12 tot 28 jaar ruimte en ondersteuning krijgen aan zichzelf te werken. Digibende richt zich op de doelgroep met gemiddelde tot hoge intelligentie en overwegend internaliserende problematiek die uitgevallen zijn in onderwijs of waarbij uitval dreigt én die affiniteit hebben met de digitale wereld, in de breedste zin des woords. Behoud van – of terugkeer of doorstroom naar – school, studie of werk, zijn belangrijke doelstellingen binnen een Digibende traject. Digibende is in 2017 gestart in Kelpen-Oler en heeft daarnaast op dit moment locaties in Amstelveen, Delft en Utrecht.

Op 26 oktober 2023 is de gemeente geïnformeerd over de verkenning van een locatie van Digibende in de gemeente Roermond. Waarna Digibende 9 november jl. een verzoek heeft ingediend voor een eenmalige bijdrage in de vorm van een opstartsubsidie. Zij verzochten de gemeente Roermond daarbij versneld, vóór 1 januari, te besluiten. Hierdoor kan Digibende mogelijk aanspraak maken op een landelijke subsidieregeling ter vergoeding van de maatwerktrajecten. Deze landelijke subsidieregeling is nog niet uitgewerkt door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW) (zie ook bijlage 3).

Op 19 december 2023 heeft uw college de richtinggevende uitspraak gedaan bij te willen dragen in de opstartkosten met betrekking tot de investering ad €300.000 voor een Digibende locatie in Roermond. Dit voorstel werkt de subsidieverlening met bijbehorende voorwaarden en verplichtingen nader uit.

Voorstel

Aan het college wordt voorgesteld:

1. Digibende BV, met toepassing van artikel 33 lid 2 Asv, een investeringssubsidie te verlenen van maximaal €300.000,- als bijdrage in de inrichtingskosten van een fysieke Digibende locatie in Roermond in 2024.
2. Digibende BV te informeren middels bijgevoegde conceptbeschikking (bijlage 1).

Argumenten

1.1 Uw college heeft op 19 december 2023 de richtinggevende uitspraak gedaan bij te willen dragen in de opstartkosten voor een Digibende locatie in Roermond

Bijgevoegde conceptbeschikking vormt daar inclusief verplichtingen de grondslag voor. Digibende zal zich in Roermond vestigen voor de jaren 2024, 2025 en 2026. Er wordt voorgesteld een investeringssubsidie te verlenen als bijdrage in de inrichtingskosten, aangezien de project- en opstartkosten door Digibende zelf kunnen worden gefinancierd. Deze verlening voldoet niet geheel aan de eisen zoals gesteld in artikel 29 Asv, aangezien de kapitaallasten wel uit de reguliere exploitatie gedekt kunnen worden (zie financiële gevolgen). Uw college wordt daarom

voorgesteld de subsidie te verlenen met toepassing van de hardheidsclausule (artikel 33 lid 2 Asv).

1.2 Digibende levert een bijdrage aan de doelstellingen binnen het sociaal domein

Digibende is een ontwikkelgelegenheid die voorziet in de behoefte van jongeren met een gemiddelde tot hoge intelligentie die uitdaging of aansluiting missen op school, uitgevallen zijn of dreigen uit te vallen. In Roermond is momenteel geen andere ontwikkelgelegenheid gericht op de digitale wereld waarbij gemiddelde tot hoogbegaafde jongeren met deze problematiek terecht kunnen. Het is daarmee uniek in zijn soort.

Aanvullend draagt de inzet van Digibende bij aan normalisering van jeugdzorg- en problematiek en voorkomt het mogelijk verergering van problemen. Het uitvallen op school heeft nadelige psychische effecten op zowel de jongere zelf als het gezin er omheen. In plaats van dat deze jongeren in de jeugdzorg terecht komen, worden hulpvragen bij Digibende aangepakt vanuit een meer reguliere sociale structuur. Het daarmee normaliseren van de problemen van deze jongeren, kan ervoor zorgen dat deze doelgroep minder gestigmatiseerd wordt en uiteindelijk in staat worden gesteld zich optimaal te ontwikkelen in een omgeving die lijkt op die van hun leeftijdsgenoten. Doordat problematiek vroegtijdig en in duurzame samenwerking met de scholen wordt aangepakt, wordt verergering van de (psychische) problemen mogelijk voorkomen. Dit voorkomt mogelijk inzet van zwaardere zorg op de langere termijn indien jongere voor langere perioden thuis zit.

1.3 Digibende sluit zo veel als mogelijk aan bij de landelijke subsidieregeling van OCW

Binnen de regio's waar Digibende al operationeel is, verschilt het nu per regio of bekostiging van Digibende trajecten via onderwijs, jeugd of passend onderwijs loopt. Daarbij dient te worden voorkomen dat er oneigenlijke constructies gecreëerd worden waarbij sprake is van dubbele financiering vanuit verschillende budgetten c.q. op basis van verschillende grondslagen. Om dit te voorkomen, wordt Digibende de inspanningsverplichting opgelegd zo veel als mogelijk aan te sluiten bij de landelijke regeling indien deze gereed is. Middels deze landelijke regeling worden de maatwerktrajecten van Digibende vergoed door het Ministerie van OCW en zullen de kosten voor de gemeente de eerste 3 tot 4 jaar nihil zijn.

Het voornemen is om een subsidieregeling te maken gericht op aanvragen vanuit (coalities van) samenwerkingsverbanden passend onderwijs, waarbij zij extra inzet kunnen plegen om deze groep jongeren zich weer te laten ontwikkelen, en ook gebruik kunnen maken van diensten van aanbieders die op dit moment geen bekostiging vanuit het Rijk kunnen ontvangen. Digibende wordt hierbij als voorbeeld genoemd. Komende periode wordt nader onderzocht hoe het Samenwerkingsverband VO/VSO Midden-Limburg zich hiertoe verhoudt.

1.4 Deze subsidie wordt op grond van artikel 107, eerste lid van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie naar verwachting niet als staatssteun aangemerkt vanwege het lokale karakter

Aangezien Digibende BV moet worden aangemerkt als een ondernemer die economische activiteiten verricht, is getoetst in hoeverre er een risico is op (ongeoorloofde) staatssteun. Hiertoe gelden vier cumulatieve criteria. Er is sprake van (i) steun die met overheidsmiddelen wordt bekostigd, die (ii) een economisch voordeel oplevert dat (iii) niet via de normale commerciële weg zou zijn verkregen en die selectief van aard is. Er is naar ons oordeel echter geen sprake van steun die (iv) de mededinging (in potentie) vervalst en (dreigt te) leiden tot een ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer in de EU. Digibende heeft daartoe verklaard dat er eerder geen jongeren uit Duitsland hebben deelgenomen aan hun trajecten. In het verleden heeft wel een beperkt aantal jongeren uit België deelgenomen. Over de afgelopen 5 jaar gaat het echter om een verwaarloosbaar aantal, < 1% van de deelnemers. De Digibende locatie in Roermond richt zich na vestiging in Roermond uitsluitend op

Nederland en primair onze regio. Dit is ook in lijn met de aangekondigde regeling vanuit OCW die bedoeld is voor jongeren die in Nederland woonachtig zijn.

In de verleningsbeschikking is evenwel een passage opgenomen dat, mocht de Europese Commissie toch tot de conclusie komen dat er sprake is van ongeoorloofde staatssteun, dit kan leiden tot terugvordering van de subsidie.

Kanttekeningen en risico's

2.1 Digibende heeft een regionaal voedingsgebied, maar andere gemeenten zijn geen co-financierder

Niet alleen jongeren uit Roermond zullen gebruik maken van Digibende. Volgens Digibende beslaat het voedingsgebied vanuit Kelpen-Oler nu Eindhoven tot Echt-Susteren. Met het verplaatsen van de locatie naar Roermond zal dit voedingsgebied zich eerder verbreden omdat Roermond beter bereikbaar is dan Kelpen-Oler. Andere gemeenten co-financieren echter niet.

De investeringssubsidie betreft lokale middelen die ook jongeren uit andere gemeenten ten goede komen. Doordat enkel Roermond investeert, zal Digibende zo veel mogelijk aansluiten bij de samenwerkingsstructuur in Roermond. Daarnaast zal de fysieke locatie in Roermond liggen. Zo komt de inzet van Roermondse middelen ook zo veel als mogelijk ten goede aan de Roermondse inwoner.

2.2 De gemeente investeert normaliter niet in geen besloten vennootschappen

Besloten vennootschappen zijn private entiteiten, welke doorgaans primair winstdoeleinden nastreven. Gemeentelijke, publieke middelen zijn er echter om het algemeen belang van de samenleving te dienen en activiteiten te steunen die van positieve invloed zijn op de gemeenschap. De dienstverlening vanuit Digibende biedt echter voordelige kansen voor de Roermondse inwoner. Het is een ontwikkelgelegenheid die voorziet in de behoefte van jongeren met een gemiddelde tot hoge intelligentie die uitdaging of aansluiting missen op school, uitgevallen zijn of dreigen uit te vallen. Doordat problematiek vroegtijdig en in duurzame samenwerking met de scholen wordt aangepakt, wordt verergering van de (psychische) problemen mogelijk voorkomen. Dit voorkomt mogelijk inzet van zwaardere zorg op de langere termijn indien jongere voor langere perioden thuis zit.

Hoewel Kr8tig, Spirare Talent Valley en Agora Underground overlap kennen met het initiatief lijkt er in Roermond of omgeving geen andere ontwikkelgelegenheid gericht op de digitale wereld waar gemiddelde tot hoogbegaafde jongeren met deze problematiek terecht kunnen. Juist de link naar ICT en technologie lijkt dit initiatief uniek in zijn soort te maken. Het Samenwerkingsverband VO/VSO Midden-Limburg bevestigt dit en geeft aan dat een dergelijk aanbod zeer aantrekkelijk is voor jongeren. Op grond van artikel 4 lid 2 Asv wordt uw college voorgesteld subsidie te verlenen.

2.3 Er wordt niet geheel aan de criteria voor budgetoverheveling voldaan waardoor er mogelijk niet genoeg financiële middelen beschikbaar zijn

De investeringssubsidie wordt betaald uit het Budget resultaatversnelling ambitie en kansen (zie ook Financiële gevolgen). Omdat het budget voor 2024 niet voldoende toereikend is, worden restanten uit 2023 overgeheveld. Dit voldoet echter niet geheel aan de criteria voor budgetoverheveling; het betreft geen incidenteel budget. Gezien het college deze intentie echter al in december 2023 heeft uitgesproken, is dit de meest passende oplossing.

Historisch overzicht

19 december 2023: Aanvraag Digibende vergoeding voor opstartkosten locatie Roermond (127793-2023)

Financiële gevolgen

Digibende BV heeft het volgende dekkingsplan aangeleverd voor de investering van € 690.000:

Subsidie gemeente Roermond	€ 300.000
Kredietfaciliteiten	€ 200.000
Eigen middelen	€ 155.000
Exploitatie	€ 35.000

De investering kan worden onderverdeeld in de volgende onderdelen:

Inrichting locatie	€ 506.000
Project- / opstartkosten	€ 184.000

De project- en opstartkosten kunnen worden gefinancierd vanuit de exploitatie en eigen middelen van Digibende. De inrichting van de locatie wordt gefinancierd door externe kredietfaciliteiten en subsidie van de gemeente Roermond (€ 300.000). Digibende is niet in staat om de investering volledig zelf te financieren. Dit komt mede doordat inrichting van een locatie gepaard gaat met een forse investering in de locatie in combinatie met een verwacht negatief resultaat door project- / opstartkosten in het eerste jaar. Hoewel de verwachting is dat dit resultaat vanaf het tweede jaar positief zal zijn, zal het cumulatief resultaat in de eerste drie jaar alsnog negatief zijn. De kapitaallasten van de investering ad € 506.000 kunnen wel uit de exploitatie voldaan worden. Er wordt dus met name een bijdrage gevraagd in de financieringsbehoefte.

De incidentele kosten ad €300.000,00 worden betaald uit het Budget resultaatversnelling ambitie en kansen (kostenplaats 65282). In 2023 is er overschot op dit budget van ruim € 300.000. Voorgesteld wordt om bij besluitvorming jaarstukken 2023 deze middelen over te hevelen naar 2024, zodat deze ingezet kunnen worden voor de investeringssubsidie aan Digibende BV. Besluitvorming door de gemeenteraad hierover zal plaatsvinden in juli 2024.

Communicatie en participatie

Indien uw college positief besluit, wordt Digibende geïnformeerd middels bijgevoegde beschikking (bijlage 1).

Uitvoering en evaluatie

Digibende heeft verklaard dat zij in 2024 een Digibende locatie in Roermond zullen realiseren (bijlage 3). Er zal nauw contact blijven tussen de gemeente en Digibende om de voortgang te bespreken, alsmede Digibende een plek te geven binnen het Roermondse samenwerkingsveld. De portefeuillehouder wordt hier indien nodig over bijgepraat.

Advies bedrijfsvoering (Communicatie, Financiën, HR, I&S, Juridisch)

Vanuit bedrijfsvoering (juridisch en financiën) worden de volgende aanvullende kanttekeningen geplaatst bij het voorstel:

- De investeringssubsidie voldoet niet geheel aan de uitgangspunten zoals opgenomen in de algemene subsidieverordening gemeente Roermond (Asv):
In de Asv is in artikel 29 het volgende opgenomen: “Een investeringssubsidie is bedoeld voor een investering in onroerende goederen dan wel duurzame roerende zaken die naar het oordeel van het college van belang wordt geacht en waarvan de kapitaallasten redelijkerwijs niet binnen de reguliere exploitatie van een organisatie kunnen worden gedekt”. Uit de financiële gegevens van Digibende wordt geconcludeerd dat de afschrijvingen (kapitaallasten) wel uit de exploitatie voldaan kunnen worden. Het verstrekken van een garantstelling of lening past mogelijk beter bij de gevraagde middelen.

- In 2024 is € 300.000 opgenomen in de begroting met betrekking tot resultaatversnelling, ambities en kansen. Hier zijn ook al enkele verplichtingen voor aangemaakt, waardoor dit budget niet meer volledig beschikbaar is. In 2023 zijn deze middelen echter niet geheel besteed. Geadviseerd wordt om de restantmiddelen ad € 300.000 van 2023 over te hevelen naar 2024, via besluitvorming bij de jaarstukken 2024. Dit voldoet niet geheel aan de criteria voor budgetoverheveling (het betreft namelijk geen incidenteel budget), maar aangezien het college deze intentie al in december 2023 heeft uitgesproken, is dit de meest passende oplossing. Een andere mogelijkheid is om het budget 2024 te verhogen bij de 2^e tussenrapportage 2024. Beide opties betreffen een raadsbevoegdheid.
Deze subsidieverlening leidt tot een financiële verplichting waar de raad in haar toekomstige besluitvorming niet meer van kan afwijken.
- Ten aanzien van het risico op mogelijke staatsteun geldt dat aan drie van de vier (cumulatieve) criteria wordt voldaan. Op grond van de verklaring van Digibende hebben de activiteiten geen grensoverschrijdend karakter. In de verleningsbeschikking zijn hierover verplichtingen opgenomen en is een passage opgenomen ten aanzien van mogelijke staatssteun. Het risico wordt hiermee afdoende bij Digibende neergelegd.

Publicatiedatum voorstel

Reguliere publicatiedatum

Bijlagen

Bijlage 1: Bijlage 1 Beschikking investeringssubsidie Digibende Roermond

Bijlage 2: Subsidieaanvraag Digibende Gemeente Roermond dd 09-11-2023

Bijlage 3: Aanvullende verklaring - 01-12-2023

Bijlage 4: Uittreksel KVK Digibende BV

Bijlage 5: Akte Digibende B.V

Bijlage 6: Organisatiestructuur

Bijlage 7: Begroting & Financiering

Bijlage 8: Digibende Activiteitenplan Roermond 2024

Bijlage 9: Jaarrekening 2023 Digibende BV (concept)

Bijlage 10: Aanvullende toelichting business case Digibende Roermond